

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Републичког завода за заштиту културно-историјског и
природног наслеђа Републике Српске
за период 01.01-31.12.2017. године**

Број: РВ047-18

Бања Лука, 11.06.2018. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	5
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ.....	6
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	7
	1. Увод	7
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	7
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола	7
	4. Набавке.....	10
	5. Припрема и доношење буџета	10
	6. Финансијски извјештаји.....	10
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	11
	6.2. Имовина, обавезе и извори	14
	6.3. Ванбилансна евиденција.....	15
	6.4. Новчани токови	15
	6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	16
	6.6. Напомене/образложења уз финансијске извјештаје	16

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа Републике Српске који обухватају: Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у главној књизи трезора на рачуноводственом фонду 01; Преглед прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственим фондовима од 01 до 05, Преглед имовине, обавеза и извора и Преглед новчаних токова, са стањем на дан 31.12.2017. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, образложења уз обрасце годишњих финансијских извјештаја и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, финансијски извјештаји Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа Републике Српске, истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године; прихода, примитака, расхода и издатака; токова готовине, као и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 1200 – 1810. Наша одговорност за провођење ревизије је даље описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо спровели у складу са ISSAI 30 – Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Према Правилнику о финансијском извјештавању буџетских корисника финансијске извјештаје Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа Републике Српске чине табеларни прегледи наведени у нашем извјештају. Усвојени оквир финансијског извјештавања у Републици Српској подразумева да се све трансакције, процјене и политике одмјеравају у односу на усаглашеност са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор.

Ревизијски налази и закључци о фер и истинитој презентацији финансијских извјештаја Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа Републике Српске се ослањају на прописани оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Због чињенице да се у предметним финансијским извјештајима не презентује финансијски резултат, не изражавамо мишљење о финансијском резултату за 2017. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања, довољни и одговарајући да нам пруже основу за наше ревизијско мишљење.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја:

Приликом провођења годишњег пописа имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године није поступано у складу са члановима 2, 17. тачка 1. и 20. тачке 2,3,4 и 6. Правилника

о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стање имовине и обавеза, што се односи на сљедеће:

- пописом није обухваћена укупна имовина најмање у износу од 89.155 КМ,
- није донесен план рада пописне комисије и
- извјештај о извршеном попису не садржи: податке о стручној и професионалној квалификацији и радном ангажману лица ангажованих на попису, упоредне податке стварног и књиговодственог стања имовине и обавеза, преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања и примједбе и објашњења о утврђеним разликама дате од стране лица која су задужена материјалним вриједностима.

У вријеме исплате аконтација на име трошкова за службена путовања нису сачињавани налози исплате, те настале промјене нису евидентирани кроз дневник благајне, већ су вођене у приручној евиденцији, што није у складу са члановима 8. став 2. и 11. став 8. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Као што је наведено под тачком 6.1.2. извјештаја:

Код обрачуна амортизације нису примијењене стопе дефинисане Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике и није сачињен одговарајући акт о разлозима одступања и амортизационим стопама које су примијењене, како је дефинисано чланом 5. став 2. наведеног правилника.

Као што је наведено под тачком 6.2.1. извјештаја:

Са стицањем услова за евидентирање потраживања по основу рефундације за накнаду плата из доприноса за дјечију заштиту у износу од 14.455 КМ, није исказано потраживање у складу са инструкцијом Министарства финансија Републике Српске, већ је грешком поново терећен рачун разграничења уз одобрење обрачунских прихода (општи код), због чега су остала краткорочна разграничења исказана на дан 31.12.2017. године прецијењена за износ од 28.910 КМ и потраживања по наведеном основу потцијењена за износ од 14.455 КМ.

Као што је наведено под тачком 6.4. извјештаја:

У Извјештају о новчаним токовима није попуњена колона која се односи на претходну годину, што није у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Као што је наведено под тачком 6.6. извјештаја:

У образложењима уз финансијске извјештаје нису извршена сва потребна објављивања код расхода по основу коришћења робе и услуга код којих је низак степен извршења у односу на усвојени буџет и расхода који се финансирају из средстава примљеног трансфера (воде се ван ГКТ), промјена на нето имовини и новчаних токова, што није у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, МРС-ЈС 1 Презентација финансијских извјештаја, параграф 127. и МРС-ЈС 2 Извјештаји о новчаним токовима, параграф 56. и 57.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у образложењима уз

обрасце годишњих финансијских извјештаја; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањавањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 11.06.2018. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење

Уз ревизију финансијских извјештаја Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа Републике Српске за 2017. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа Републике Српске за 2017. годину су, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа Републике Српске је, такође, одговорно да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа Републике Српске обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа Републике Српске.

Бања Лука, 11.06.2018. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручујемо директору Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа Републике Српске да обезбиједи да се:

1. приликом провођења годишњег пописа имовине и обавеза поступа у складу са одредбама чланова 2, 17. и 20. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стање имовине и обавеза,
2. приликом исплате аконтација на име трошкова за службена путовања сачињавају налози исплате и настале промјене евидентирају кроз дневник благајне, у складу са члановима 8. став 2. и 11. став 8. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
3. врши праћење потрошње средстава по основу примљеног трансфера у складу са Програмом рада Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа на основу којег је трансфер одобрен,
4. обрачун амортизације нефинансијске имовине у сталним средствима врши у складу са Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике,
5. у Образложењима уз финансијске извјештаје објављују информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, МРС-ЈС 1 Презентација финансијских извјештаја, параграф 127. и МРС-ЈС 2 Извјештаји о новчаним токовима, параграф 56. и 57.

Препоруке везане за усклађеност пословања

Препоручујемо директору Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа Републике Српске да обезбједи да се:

1. изврши усклађивање интерних аката са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
2. издавање и попуњавање путних налога за службена возила врши у складу са члановима 3. и 7. Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога,
3. налози за службена путовања попуњавају у складу са чланом 14. став 3. Уредбе о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске,
- Закон о извршењу буџета Републике Српске за 2017. годину,
- Одлука о усвајању буџета Републике Српске за 2017. годину,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о платама запослених у органима управе Републике Српске,
- Закон о раду,
- Закон о порезу на доходак,
- Закон о доприносима,
- Закон о фискалној одговорности,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Правилник о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога,
- Одлуке Владе Републике Српске о примјени одредаба општег колективног уговора,
- Посебан колективни уговор за запослене у органима управе Републике Српске,
- Одлука о утврђивању најниже цијене рада,
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске,
- Упутство о начину обрачуна трошкова превоза запослених у органима управе Републике Српске.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа Републике Српске (у даљем тексту Завод) организован је у складу са Законом о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, број 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16, 57/16) као републичка управна организација у саставу Министарства просвјете и културе Републике Српске и обавља послове утврђене чланом 57. наведеног закона.

За обављање дефинисаних послова у Заводу су организована одјељења за: културно-историјско наслеђе, природно наслеђе и заједничке послове у оквиру којих су организовани одсјеци као ниже организационе јединице.

Завод обавља пословање преко Јединственог рачуна трезора и властитог банковног рачуна (отворен у НЛБ Банци а.д. Бања Лука уз сагласност Владе Републике Српске), чија је Главна књига дјелимично ван Главне књиге трезора Републике Српске (у даљем тексту ГКТ).

Завод је у законом прописаном року доставио Изјашњење на Нацрт извјештаја о ревизији финансијских извјештаја за период 01.01-31.12.2017. године, у којем су дате примједбе у виду напомена, али су оне таквог карактера да не могу утицати на налазе и закључке, нити на мишљење Главног ревизора.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске извршила је ревизију финансијских извјештаја Завода за 2005. годину и сачинила извјештај у којем је изражено мишљење са резервом са скретањем пажње и дато девет препорука.

С обзиром на чињеницу да је од претходне ревизије финансијских извјештаја протекао период дужи временски период, провођење препорука из претходног извјештаја није предмет ове ревизије.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

У 2017. години у Заводу су били у примјени интерни акти: Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, Правилник о рачуноводству, Правилник о интерним контролама и интерним контролним поступцима, Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем, Правилник о поступку директног споразума, Правилник о условима и начину коришћења службених возила, Правилник о начину коришћења средстава за репрезентацију, Рјешење о трошковима мобилних телефона и Упутство о поступању са пријавом корупције и обезбјеђењу заштите лица која пријављују корупцију.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста систематизовано је 31 радно мјесто са 31 извршиоцем (25 државних службеника и 6 намјештеника). У 2017. години била је једна измјена овог правилника која се односи на промјену назива радног мјеста и описа послова, а број извршилаца није мијењан.

На дан 31.12.2017. године укупан број запослених износио је 26 (19 државних службеника и 7 намјештеника од којих је 1 на одређено вријеме).

Правилник о интерним контролама и интерним контролним поступцима донесен је 2006. године, дужи временски период није мијењан и није усклађиван са измјенама и допунама прописа општег карактера, прописа који се односе на финансирање и финансијско пословање, јавне набавке, радно-правне односе, рачуноводство и професионалну регулативу из те области, због чега је у појединим сегментима непримјењив. Осим тога, није извршено усклађивање са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске, што су субјекти јавног сектора били дужни према члану 59. тог закона („Службени гласник Републике Српске“ број 91/16).

Према критеријумима дефинисаним чланом 19. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске Завод нема обавезу да успостави јединицу интерне ревизије, те је у складу са чланом 18. став 2. наведеног закона обављање интерне ревизије у надлежности Централне јединице за интерну ревизију, која није у Заводу радила интерну ревизију у 2017. години.

Директор Завода је 20.04.2016. године донио Рјешење о формирању интерне контроле којим је формирана комисија од три члана и истим су дефинисани задаци наведене контроле. Формирана интерна контрола сачинила је 04.05.2017. године План рада интерне контроле за 2017. годину, урадила је контролу за период 01.01. до 31.12.2017. године и 29.01.2018. године сачинила Записник, којим су обухваћене контроле: обрачуна плата и осталих личних примања, накнада за превоз запослених, трошкова мобилних телефона, коришћења службених возила, путних налога за службена путовања, трошкова репрезентације, јавних набавки, поступака продаје основног средства, обавеза према физичким лицима, помоћи другим субјектима, књиговодствених исправа и административних поступака. Наведеном контролом утврђено је да код појединих путних налога за возила није уредно вођена километеража и да је вршено издавање нових путних налога без претходног раздужења путног налога за претходни мјесец, што је последица дуже одсутности запосленог који је задужен за исто и да код контроле административних поступака поједини предмети који су овјерени пријемним печатом, уведени у књигу протокола и прослијеђени на обраду, није одговорено у законски прописаном року.

У Заводу је проведен редовни годишњи попис на дан 31.12.2017. године. Поступак пописа започет је 19.12.2017. године доношењем рјешења директора о именовању Комисије за попис којим је дефинисано да се изврши попис: основних средстава, ситног алата и инвентара, финансијских обавеза и потраживања, благајне и жиро рачуна Завода и крајњи рок за обављање пописа, а план рада комисије није сачињен.

Прије пописа извршено је усаглашавање обавеза и потраживања путем извода отворених ставки. Током пописа сачињене су пописне листе нефинансијске имовине у сталним средствима са подацима о количини. На посебним листама дат је приједлог за искњижавање мањка (књиге које се воде као опрема-стручна и нучна литература нису нађене на стању) и неупотребљиве опреме са подацима о количини и вриједности.

Пописом није обухваћена имовина најмање у износу од 89.155 КМ (залихе материјала-штампане књиге 18.383 КМ; краткорочно разграничени расходи по основу обавеза за неисплаћене накнаде плата за боловање које се рефундирају 28.910 КМ; потраживања по основу накнада плата која се рефундира 14.300 КМ и потраживања по основу трансфера од ентитета 27.562 КМ).

Комисија је 10.01.2018. године сачинила Извјештај о извршеном редовном попису имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године на основу којег је директор Завода 27.2.2018. године донио Рјешење о књижењу резултата пописа сталних средстава

редовног пописа за 2017. годину. На основу овог рјешења извршено је искњижавање мања (4.341 KM) и неупотребљиве, расходоване имовине (садашња вриједност 33 KM) за коју у наведеном извјештају нису укључене примједбе и објашњења лица која су задужена за исту.

Према наведеном, приликом провођења годишњег пописа имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године није поступано у складу са члановима 2, 17. тачка 1. и 20. тачке 2,3,4 и 6. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стање имовине и обавеза (Службени гласник Републике Српске број 45/16), што се односи на сљедеће:

- пописом није обухваћена укупна имовина (најмање 89.155 KM),
- није донесен план рада пописне комисије и
- извјештај о извршеном попису не садржи: податке о стручној и професионалној квалификацији и радном ангажману лица ангажованих на попису, упоредне податке стварног и књиговодственог стања имовине и обавеза, преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања и примједбе и објашњења о утврђеним разликама дате од стране лица која су задужена материјалним вриједностима.

Путни налози за службена возила нису издавани и попуњавани за сва службена возила према члановима 3. став 1. и 7. Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога („Службени гласник Републике Српске“ број 74/17).

У појединим путним налозима за службена путовања није наведено које се превозно средство користило на службеном путу, како је дефинисано чланом 14. став 3. Уредбе о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 73/10).

У вријеме исплате аконтација на име трошкова за службена путовања нису сачињавани налози исплате, те настале промјене нису евидентирани кроз дневник благајне, већ су вођене у приручној евиденцији, што није у складу са члановима 8. став 2. и 11. став 8. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике“ Српске број 94/15).

Препоручујемо директору Завода да обезбједи да се :

- **изврши усклађивање интерних аката са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,**
- **приликом провођења годишњег пописа имовине и обавеза поступа у складу са одредбама чланова 2, 17. и 20. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стање имовине и обавеза,**
- **издавање и попуњавање путних налога за службена возила врши у складу са члановима 3. и 7. Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога,**
- **налози за службена путовања попуњавају у складу са чланом 14. став 3. Уредбе о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске ,**
- **у вријеме исплате аконтација на име трошкова за службена путовања сачињавају налози исплате и настале промјене евидентирају кроз дневник благајне, у складу са члановима 8. став 2. и 11. став 8. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.**

4. Набавке

У Заводу је 30.12.2016. године донесен План јавних набавки за 2017. годину у укупном износу од 118.170 КМ са урачунатим порезом на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ).

Планиране јавне набавке реализоване су око 42% (49.085 КМ са урачунатим ПДВ-ом).

Покренуто је и проведено 5 поступка јавних набавки, путем директног споразума, који су ревидирани и нису уочене значајније неправилности у односу на Закон о јавним набавкама („Службени гласник БиХ“ бр. 39/14).

5. Припрема и доношење буџета

Завод, као републичка управна организација у саставу Министарства просвјете и културе Републике Српске, доставио је у законском року наведеном министарству буџетски захтјев за 2017. годину у износу од 851.000 КМ, који је сачињен у складу са ограничењима датим у Документу оквирног буџета Републике Српске за период 2017-2019. година (у даљем тексту: ДОБ). Додатни буџетски оквир није тражен.

Одлуком о усвајању буџета за 2017. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 116/16) Заводу је одобрен буџет у износу од 729.100 КМ, а односи се на: расходе за лична примања (714.600 КМ), расходе по основу коришћења робе и услуга (12.000 КМ) и издатке за нефинансијску имовину (2.500 КМ).

У 2017. години извршене су реалокације у укупном износу од 78.790 КМ. Реалокације у оквиру Завода на основу рјешења ресорног министарства извршене су у износу од 8.490 КМ, а на основу рјешења Владе Републике Српске у оквиру Завода 62.800 КМ и са других буџетских корисника у износу од 7.500 КМ.

6. Финансијски извјештаји

Завод је, у складу са Правилником о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, бр. 15/17), сачинио и доставио надлежном министарству обрасце за 2017. годину: Образац 2 – Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственом фонду 01; Образац 3а - Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственим фондовима од 01 до 05; Образац 3б - Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних ван ГКТ на рачуноводственим фондовима од 01 до 05; Образац 3 - Преглед прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственим фондовима од 01 до 05; Образац 4а - Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у ГКТ; Образац 4б - Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних ван ГКТ; Образац 4 - Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину; Образац 5а - Преглед имовине, обавеза и извора исказаних у ГКТ, Образац 5б - Преглед имовине, обавеза и извора исказаних ван ГКТ; Образац 5 - Преглед имовине, обавеза и извора; Образац 6 - Преглед новчаних токова и Образложења уз наведене извјештаје.

У обрасцима финансијских извјештаја 2, 3, 3а и 3б нису попуњене колоне које се односе на претходну годину, што није у складу са члановима 15, 16, 17, 28, 29. и 30. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника. Одступање у примјени одредби Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника које се односе на исказивање упоредних података о приходима, расходима, примицима и издацима за претходну годину је последица примјене новог Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике

(„Службени гласник Републике Српске“, бр. 98/16 и 115/17) којим су измијењени структура и садржај појединих позиција (прихода, расхода, примитака и издатака). Због тих промјена и због увођења нових позиција које нису биле садржане у ранијем контому плану, ретроактивно преправљање података презентованих у финансијским извјештајима за претходну годину није вршено (чл. 125. став 3. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике - „Службени гласник Републике Српске“, бр. 115/17).

Уз обрасце годишњих финансијских извјештаја буџетски корисници су дужни да, поред осталог, сачине и писана образложења уз посебан осврт на узроке значајних разлика у односу на план и претходну годину и било каква друга кретања финансијских показатеља, у складу са чл. 46. став 5. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и МРС-ЈС 1 Презентација финансијских извјештаја, што Завод није учинио (наведено у тачки 6.5. овог извјештаја).

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Укупно извршење буџета Завода за 2017. годину је 716.426 КМ, што је 98% у односу на усвојени буџет.

6.1.1. Приходи и примици

Укупни приходи и примици исказани су у износу од 134.623 КМ (127.671 КМ на фонду 02-приходи по посебним прописима и 6.952 КМ на фонду 03-грантови), који се у цјелости односе на приходе и примитке исказане ван ГКТ.

Приходи су исказани у износу од 133.290 КМ. На фонду 02 исказани су у износу од 126.338 КМ и углавном се односе на приходе од продаје имовине 1.333 КМ и по основу трансфера унутар исте јединице власти 125.000 КМ, који су дозначени од стране Министарства просвјете и културе. На фонду 03 исказани су грантови у износу од 6.952 КМ од чега је грант из иностранства 1.952 КМ и грант из земље 5.000 КМ.

Приходи по основу трансфера (ван ГКТ) у износу од 97.438 КМ исказани су по извршеној дознаци на жиро-рачун Завода, тј. на готовинској основи, а ненаплаћени износ од 27.562 КМ исказан је на обрачунској основи преко потраживања по основу трансфера.

Грант из иностранства (1.952 КМ) односи се на текући грант од међународне организације као помоћ за израду извјештаја „Процјена стања система за заштиту природе у Југоисточној Европи“.

Остали текући грант из земље (5.000 КМ) односи се на грант од Министарства рада и борачко-инвалидске заштите који је наведено министарство планирало буџетом за 2016. годину у сврху обнове Спомен костурнице у Штрпцима, Општина Рудо, а дозначило Заводу у 2017. години. Наведена средства су у складу са уговором закљученим са Општином Рудо у јуну 2017. године у виду гранта дозначена овој општини. Према писаној информацији Општине Рудо од 17.05.2018. године о утрошку средства на обнови спомен костурнице у Штрпцима, у току су завршни радови.

Примици су исказани у износу од 1.333 КМ, а односе се на примитке по основу продаје опреме (моторно возило).

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци исказани су у износу од 817.000 КМ од чега износ од 726.824 КМ на фонду 01, 83.224 КМ на фонду 02 и 6.952 КМ на фонду 03.

Расходи и издаци исказани на фонду 02 и 03 у цјелости се односе на расходе и издатке исказане ван ГКТ.

Расходи су исказани у износу од 784.783 КМ (697.730 КМ на фонду 01, 80.101 КМ на фонду 02 и 6.952 КМ на фонду 03), а односе се на расходе за лична примања запослених, расходе по основу коришћења робе и услуга, грантове и расходе обрачунског карактера.

Расходи, осим расхода обрачунског карактера исказани на фонду 01 у износу од 687.332 КМ, извршени су 95% у односу на усвојени буџет.

Расходи за лична примања запослених исказани су у износу од 684.607 КМ (679.572 КМ на фонду 01 и 5.035 КМ на фонду 02).

Извршење ових расхода исказаних на фонду 01 је 95% у односу на усвојени буџет, а односе се на расходе за: бруто плате запослених (637.397 КМ); бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада у износу од 4.597 КМ (превоз на посао и са посла 2.749 КМ, јубиларне награде 1.114 КМ, и расходи за порезе и доприносе на накнаде 734 КМ); накнаде плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата у износу од 30.628 КМ и отпремнине и једнократне помоћи (бруто) у износу од 6.950 КМ (значајнији износи односе се на новчане помоћи: приликом рођења дјетета 2.209 КМ, у случају смрти члана уже породице 2.192 КМ и у случају теже болести или инвалидности 2.198 КМ).

На позицијама расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата и расхода за отпремнине и једнократне помоћи исказани су расходи, а нису планирани. Наведено је посљедица измијењене класификације са доношењем новог Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, што је покривено реалокацијама.

Расходи исказани на фонду 02 односе се на накнаде по основу дневница (за службени пут у земљи 3.107 КМ и у иностранству 1.928 КМ).

Расходи по основу коришћења робе и услуга исказани су у износу од 76.146 КМ (7.760 КМ на фонду 01, 66.434 КМ на фонду 02 и 1.952 КМ на фонду 03).

Извршење ових расхода исказаних на фонду 01 је 65% у односу на усвојени буџет, а односе се на расходе по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга у износу од 6.260 КМ, (највећим дијелом за услуге коришћења фиксног телефона 5.152 КМ) и расходе за стручне услуге у износу од 1.500 КМ.

На фонду 01 планирани су расходи по основу путовања и смјештаја (1.000 КМ) и остали некласификовани расходи (1.500 КМ), а није исказано извршење, а расходи за режијски материјал и текуће одржавање нису ни планирани на фонду 01 (у укупном износу исказани на фонду 02 ван ГКТ).

Расходи по основу коришћења робе и услуга углавном су финансирани из средстава трансфера и исказани ван ГКТ на фонду 02 у износу од 66.434 КМ, а највећим дијелом се односе на расходе у износу од: 8.419 КМ по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга, 4.219 КМ за режијски материјал, 7.464 КМ за текуће одржавање, 13.176 КМ по основу путовања и смјештаја, 11.472 КМ за стручне услуге и 21.542 КМ остале некласификоване расходе.

Према писаном образложењу од 05.06.2018. године средства трансфера одобрена су на основу Програма рада Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа за 2017. годину од 03.02.2017. године у коме нису наведене ставке за финансирање расхода за: телефонске услуге, компјутерски материјал, обрасце и папир, одржавање превозних средстава и канцеларијске опреме итд. и да су ови расходи саставни дио активности садржаних у наведеном програму. Завод није

документовао да се средства трансфера троше у складу са Програмом рада Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа за 2017. годину на основу којег је исти одобрен и није, у образложењу уз обрасце годишњих финансијских извјештаја, извршио сва потребна објављивања која се односе на изворе средстава, правни основ њиховог коришћења, узроке значајних разлика у односу на план, што није у складу са чланом 46. став 5. и 6. и чланом 17. став 6. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и МРС-ЈС 1, Презентација финансијских извјештаја, параграф 127. тачка (ц).

Расходи по основу коришћења робе и услуга исказани на фонду 03 (1.952 КМ), односе се на расходе за режијски материјал за израду извјештаја „Процјена стања система за заштиту природе у Југоисточној Европи“.

Препоручујемо директору да обезбиједи да се врши праћење потрошње средстава по основу примљеног трансфера у складу са Програмом рада Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа на основу којег је трансфер одобрен.

Грант у земљи исказан је у износу од 5.000 КМ на фонду 03, а односи се на грант дозначен Општини Рудо, што је објашњено у тачки 6.1.1. извјештаја.

Расходи обрачунског карактера исказани су у износу од 19.030 КМ (10.398 КМ на фонду 01 и 8.632 КМ на фонду 02), које чине: набавна вриједност реализованих залиха у износу од 1.467 КМ (фонд 02), обрачуната амортизација у износу од 13.222 КМ (10.398 КМ на фонду 01 и 2.824 КМ на фонду 02) и остали расходи обрачунског карактера у износу од 4.341 КМ (на фонду 02, по основу мањка утврђеног пописом).

Приликом обрачуна амортизације нису примијењене сопе дефинисане Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“ бр. 110/16) и није сачињен одговарајући акт о разлозима одступања и амортизационим стопама које су примијењене, како је дефинисано чланом 5. став 2. наведеног правилника.

Препоручујемо директору да обезбиједи да се обрачун амортизације нефинансијске имовине у сталним средствима врши у складу са Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике.

Издаци су исказани у износу од 32.217 КМ, а односе се на издатке за нефинансијску имовину у износу од 3.462 КМ (339 КМ на фонду 01 и 3.123 КМ на фонду 02) и остале издатке из трансакција са другим јединицама власти у износу од 28.755 КМ (фонд 01).

Издаци за нефинансијску имовину исказани на фонду 01 односе се на набавку опреме (принтер), а извршење у односу на усвојени буџет је 14%, а на фонду 02 износ од 1.656 КМ односи се на набавку опреме и износ од 1.467 КМ на залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл.

Остали издаци односе се на издатке за накнаде плата за породилјско одсуство (14.455 КМ) и за накнаде плата за вријеме боловања (14.300 КМ) који се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања, који нису били планирани у буџету за 2017. годину због измијењене класификације са доношењем новог Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, што је покривено реалокацијама.

6.2. Имовина, обавезе и извори

6.2.1. Имовина

Укупна нето имовина Завода на дан 31.12.2017. године исказана је у износу од 239.804 КМ (брuto вриједност 387.509 КМ, исправка вриједности 147.705 КМ). Нето имовина у износу од 56.746 КМ (брuto вриједност 108.860 КМ, исправка вриједности 52.114 КМ) исказана је у ГКТ, а нето имовина у износу од 183.058 КМ (брuto вриједност 278.649 КМ, исправка вриједности 95.591 КМ) исказана је ван ГКТ.

Укупну имовину чине: нефинансијска имовина у износу од 60.765 КМ (брuto вриједност 207.217 КМ, исправка вриједности 146.452 КМ) и краткорочна финансијска имовина и разграничења у износу од 179.039 КМ (брuto вриједност 180.292 КМ, исправка вриједности 1.253 КМ).

Нефинансијска имовина односи се на нефинансијску имовину у сталним средствима у износу од 42.382 КМ (брuto вриједност 188.834 КМ, исправка вриједности 146.452 КМ) и нефинансијску имовину у текућим средствима у износу од 18.383 (брuto и нето вриједност).

Нефинансијска имовина у сталним средствима исказана је у ГКТ у износу од 13.536 КМ (брuto вриједност 65.650 КМ, исправка вриједности 52.114 КМ и ван ГКТ у износу од 28.846 КМ (брuto вриједност 123.184 КМ, исправка вриједности 94.338 КМ), а односи се на опрему. У извјештају ван ГКТ исказана је нематеријална произведена имовина која је у цјелости амортизована (брuto и исправка вриједности 11.529 КМ), а односи се на софтвер за пројектовање и за вођење рачуноводства.

Нефинансијска имовина у текућим средствима исказана је ван ГКТ, а односи се на залихе материјала (залихе штампаних књига).

У 2017. години повећана је вриједност нефинансијске имовине у сталним средствима у износу од 1.410 КМ по основу набавке опреме.

До смањења вриједности нефинансијске имовине дошло је по основу: расходовања опреме у износу од 33 КМ (набавна вриједност 16.114 КМ, исправка вриједности 16.081 КМ), мања утврђеног пописом књига у износу од 4.341 КМ и обрачунате амортизације за 2017. годину у износу од 13.222 КМ, која одговара исказаним расходима по овом основу. У 2017. години извршена је и продаја моторног возила које је у цјелости било амортизовано (18.036 КМ набавна вриједност и исправка вриједности).

Краткорочна финансијска имовина и разграничења у износу од 43.210 КМ (брuto и нето вриједност) исказани су у ГКТ, а односе се на: краткорочна разграничења по основу неизмирених обавеза за накнаде плата по основу родитељског одсуства у износу од 28.910 КМ (рефундирају се од Фонда дјечије заштите Републике Српске) и краткорочну финансијску имовину и разграничења из трансакција са другим јединицама власти у износу од 14.300 КМ (потраживања по основу рефундација за накнаду плата из доприноса за здравствено осигурање).

Краткорочна финансијска имовина и разграничења и износу од 135.829 КМ (брuto вриједност 137.082 КМ, исправка вриједности 1.253 КМ) исказани су ван ГКТ, које чине: готовина и готовински еквиваленти у износу од 107.645 КМ (благајна 827 КМ и банковни рачуни 106.818 КМ), краткорочна потраживања у износу од 622 КМ (односе се на потраживања од запослених), остала краткорочна потраживања која су у цјелости коригована (брuto и исправке вриједности од 1.235 КМ) и краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти у

износу од 27.562 KM (односе се на потраживања по основу трансфера унутар исте јединице власти).

Спорна потраживања исказана су у износу од 1.253 KM. Односе се на потраживања из 2009. године и за иста је извршена корекција вриједности потраживања у ранијем периоду.

Са стицањем услова за евидентирање потраживања по основу рефундације за накнаду плата из доприноса за дјечију заштиту у износу од 14.455 KM, није исказано потраживање у складу са инструкцијом Министарства финансија Републике Српске, већ је грешком поново терећен рачун разграничења уз одобрење обрачунских прихода (општи код), због чега су остала краткорочна разграничења исказана на дан 31.12.2017. године прецијењена за износ од 28.910 KM и потраживања по наведеном основу потцијењена за износ од 14.455 KM.

6.2.2. Обавезе

Укупне обавезе Завода на дан 31.12.2017. године исказане су у износу од 68.121 KM, а односе се на краткорочне обавезе исказане у ГКТ у износу од 65.431 KM које чине: обавезе за лична примања запослених (63.058 KM) и обавезе из пословања (2.373 KM) и краткорочне обавезе исказане ван ГКТ у износу од 2.690 KM, које се односе на обавезе из пословања.

Обавезе за лична примања запослених односе се на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата (60.123 KM) и обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (2.935 KM) за децембар 2017. године.

Обавезе из пословања исказане су укупно у износу 5.063 KM, а односе се на обавезе према добављачима.

Укупно исказане обавезе на дан 31.12.2017. године измирене су до 28.02.2018. године.

6.2.3. Извори и промјене на нето имовини

У Заводу су, на дан 31.12.2017. године исказани властити извори средстава у износу од 180.368 KM, а односе се на финансијски резултат исказан ван ГКТ (финансијски резултат ранијих година 134.131 KM и финансијски резултат текуће године 46.237 KM). У образложењу уз обрасце годишњих финансијских извјештаја, нису извршена објављивања информација релевантних за разумијевање исказаних ставки, што није у складу са MPC-JC 1 Презентација финансијских извјештаја, параграф 127.

6.3. Ванбилансна евиденција

На дан 31.12.2017. године, у Заводу нема евидентираних пословних догађаја у ванбилансној евиденцији.

6.4. Новчани токови

У Извјештају о новчаним токовима за период од 01.01. до 31.12.2017. године исказани су укупни приливи готовине у износу од 162.183 KM, одливи готовине у износу 80.138 KM и нето повећање готовине у износу од 82.045 KM, што одговара промјени износа стања готовине на крају обрачунског периода (107.645 KM) и стања готовине на почетку обрачунског периода (25.600 KM).

Код токова готовине из пословних активности исказан је нето прилив готовине у износу од 82.368 КМ (приливи 160.850 КМ, одливи 78.482 КМ), из активности инвестирања нето одлив готовине у износу од 323 КМ (приливи 1.333 КМ, одливи 1.656 КМ), а активности финансирања није било у 2017. години.

У Извјештају о новчаним токовима није попуњена колона која се односи на претходну годину, што није у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и у образложењу уз обрасце годишњих финансијских извјештаја, нису извршена објављивања информација о новчаним токовима, а које су релевантне за разумијевање истих, што није у складу са члановима 46. став 4. и 9. наведеног правилника, МРС-ЈС 1 Презентација финансијских извјештаја, параграф 127 и МРС-ЈС 2 Извјештаји о новчаним токовима, параграф 56. и 57.

6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према писаној информацији од 31.05.2018. године, у Заводу се на дан 31.12.2017. године водио само један неријешени спор везан за поништење конкурса за пријем у радни однос за који је процијењено да неће произвести ефекте у погледу одлива средстава, те није извршено објављивање.

6.6. Напомене/образложења уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје за 2017. годину сачињене су и достављене Напомене/образложења уз годишњи финансијски извјештај, које упућују на повезане информације презентоване у одговарајућем: Прегледу прихода, примитака, расхода и издатака, Прегледу имовине, обавеза и извора и Прегледу новчаних токова те пружају неопходне опште податке о субјекту ревизије, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама.

У образложењу нису наведене информације које се односе на узроке значајних разлика у односу на претходну годину и нису извршена сва потребна објављивања код расхода по основу коришћења робе и услуга код којих је низак степен извршења у односу на усвојени буџет и расхода који се финансирају из средстава примљеног трансфера (воде ван ГКТ), промјена на нето имовини и новчаних токова, што је објашњено у тачкама 6.1.2; 6.2.3. и 6.4. извјештаја. Наведено није у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, МРС-ЈС 1 Презентација финансијских извјештаја, параграф 127. и МРС-ЈС 2 Извјештаји о новчаним токовима, параграф 56. и 57.

Препоручујемо директору да обезбиједи да се у Образложењима уз финансијске извјештаје објављују информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, МРС-ЈС 1 Презентација финансијских извјештаја, параграф 127. и МРС-ЈС 2 Извјештаји о новчаним токовима, параграф 56. и 57.

Ревизијски тим

Нада Трнинић, с.р.

Јагода Недимовић, с.р.

Милена Шикман, с.р.

Сњежана Саватић Бањац, с.р.